

**CONCEPT Verslag gesprek met ondertekenaars/gemeente Zwolle inz. brandbrief
Broerenkwartier**

Datum : 27 juni 2023
Tijd : 17:30 – 19:00
Locatie : TAK-zaal Stadhuis te Zwolle

Aanwezigen:

Namens de ondertekenaars van de brandbrief:

- Ondertekenaar 1, Platform Zwolse Wijken
- Ondertekenaar 2, buurtbewoner
- Ondertekenaar 3, buurtbewoner
- Ondertekenaar 4, ondernemer
- Ondertekenaar 5, ondernemer
- Ondertekenaar 6, Belangenorganisatie Omwonenden Herontwikkeling Hudson's Bay
- Ondertekenaar 7, buurtbewoner
- Ondertekenaar 8, ondernemer
- Ondertekenaar 9, ondernemer
- Ondertekenaar 10, ondernemer
- Ondertekenaar 11, ondernemer
- Ondertekenaar 12, ondernemer

Namens de gemeente Zwolle:

- Monique Schuttenbeld, wethouder
- Joost Smeets, projectmanager Broerenkwartier
- Wubbe-Jan Wieske, stadsdeelmanager Midden
- Wanda Dijkstra, communicatieadviseur (notulen)
- Irene Doosje, projectassistent Broerenkwartier (notulen)

Dit verslag is in concept naar de aanwezigen gestuurd. Pas na hun akkoord worden hun namen bekendgemaakt.

Opening

Monique Schuttenbeld doet de aftrap voor het overleg en heet iedereen welkom. Goed dat we nu elkaar spreken want er lijkt veel ruis over de verschillende processen.

Ondertekenaar 6 heeft een huishoudelijke mededeling. Zij geeft aan dat Ondertekenaar 1 notulen maakt namens de delegatie van bewoners en ondernemers. Monique Schuttenbeld geeft aan dat vanuit de gemeente ook notulen worden gemaakt. Deze zullen worden gedeeld met de aanwezigen.

Verslag

Monique Schuttenbeld begint met de vraag waar de frustratie zit bij de aanwezigen? Wat is er allemaal gebeurd?

De reactie hierop is (van Ondertekenaar 3): “Als bewoners zijn we niet betrokken geweest. Als Ondertekenaar 5 ons niet had geïnformeerd, dan hadden we niet van de bijeenkomsten geweten. Alle bijeenkomsten. Er wordt steeds gezegd dat er overleg is geweest met alle bewoners, zo ervaren wij dat niet.

Joost Smeets geeft een korte schets van het proces van de afgelopen 1,5 jaar. De gemeente is in de afgelopen jaren druk geweest met de vastgoedontwikkelingen in het Broerenkwartier. Daarnaast heeft de gemeente de taak om de openbare ruimte in te richten. Een belangrijk onderdeel. Om de hoofdlijnen voor de herinrichting van de openbare ruimte vast te stellen, hebben we een visie op de openbare ruimte opgesteld. Dit document is een soort kapstok, op basis waarvan we vervolgens per deelgebied een ontwerp kunnen opstellen. Hiervoor zijn bewoners en ondernemers in de omgeving twee keer uitgenodigd voor een bijeenkomst. Op 28 juni 2022 en op 17 januari 2023. In de uitnodigingen voor deze bijeenkomsten is expliciet aangegeven dat het tijdens deze bijeenkomsten onder andere zou gaan over de openbare ruimte in het Broerenkwartier.

De uitnodigingen zijn verstuurd naar een groot gebied, zowel in het Broerenkwartier als er omheen. Zo ook bijvoorbeeld de Thorbeckegracht als een gedeelte van de Diezerstraat. De eerste bijeenkomst op 28 juni 2022 in het Hudson's Bay gebouw hebben we veel ideeën opgehaald. Veel ideeën en suggesties zijn verwerkt in een conceptversie van de visie openbare ruimte Broerenkwartier. Deze concept visie is gepresenteerd en besproken in de bijeenkomst van 17 januari 2023. Er was een hoge opkomst bij deze bijeenkomst. Op basis van de input van deze tweede bijeenkomst, is de visie afgerond en is deze aangeboden aan het college en de raad. Het gaat hier om de inrichting van de openbare ruimte.

Voor beide bijeenkomsten hebben we er bewust voor gekozen om gelegenheid te bieden voor 1 op 1 gesprekken.

Sommige aanwezigen geven aan nooit een uitnodiging te hebben ontvangen voor deze bijeenkomsten. De gemeente ging er van uit dat iedereen bereikt is met de uitnodigen. Joost Smeets geeft aan dat namelijk de uitnodigingen naar alle bewoners en ondernemers in het Broerenkwartier worden gestuurd, met een brede straal rondom het Broerenkwartier. De uitnodigingen worden via de post op adres huis aan huis bezorgd.

Monique Schuttenbeld merkt op dat de gemeente vaker signalen ontvangt dat er uitnodigingen niet ontvangen zijn. Het is van belang om naast de fysieke uitnodigingen ook andere (online) kanalen te gebruiken om de uitnodigingen te versturen; hier streeft de gemeente ook naar, maar hier moeten we scherp op zijn en blijven. De gemeente roept de aanwezigen op om zich aan te melden voor de nieuwsbrief van JouwStukjeZwolle via [Gemeente Zwolle \(list-manage.com\)](https://www.gemeentezwolle.nl/lijst-manage).

Ondertekenaar 12 reageert dat er een hoge opkomst was bij de bijeenkomst van 17 januari van dit jaar: "Ik ben benieuwd of de visie die in Van der Velde in de Broeren is gepresenteerd dezelfde is als die nu in de raad ligt? Zo ervaar ik dat er verschillen in zitten. Zoals de bouw op het Broerenkerkplein en de bomen. Als er bomen worden gekapt dan verwacht ik dat ik dat terug kan zien in de visie." Ondertekenaar 12 vindt dat als de gemeente tijdens die bijeenkomst iets laat zien en applaus krijgt, dat dat niet hetzelfde is als participatie. Ook 1 op 1 gesprekken herkent hij niet. Ondertekenaar 12 geeft aan dat deze groep mensen er allemaal zijn geweest deze avond en het was door de drukte niet mogelijk om in gesprek te gaan met Monique of een hand te geven.

Monique Schuttenbeld beschrijft dat er tafels met onderwerpen waren in Van der Velde in de Broeren waar je in gesprek kon met de vertegenwoordigers van het projectteam Broerenkwartier die aanwezig waren.

Ondertekenaar 6 zegt dat het daarvoor te druk was, dat er zelfs mensen weggingen. Mensen die wel bij de tafels waren kwamen niet aan het woord, omdat het te druk was. Dit is niet de juiste manier om te participeren. Er was geen rust om in gesprek te gaan en de ander goed aan te horen.

Monique Schuttenbeld licht toe dat een visie geen definitief ontwerp is: "We willen op hoofdlijnen iets neerleggen. Vanuit dit document gaan we met de omgeving in detail ontwerpen." En wordt er in kleinere groepen per deelgebied geparticipeerd.

Ondertekenaar 6 heeft het idee dat als de gemeente een visie presenteert en deze staat zwart op wit, dan mag deze alleen nog maar worden ingekleurd: "Wat we nu zien in de huidige visie is dat er een extra pand bij de Gillende Keukenmeiden is ingetekend. Onze angst is dat dit pandje er straks definitief in staat. We weten niet wat het gaat worden op de plek van Kruidvat/Xenos of horeca of woningen of een combifunctie. We willen inkleuren. Er is angst dat er ingekleurd wordt door de gemeente. We vinden participeren dat je gaat communiceren."

Joost Smeets licht toe dat het klopt dat er in de visie een aantal bouwblokken in stippellijn staan. Deze mogelijke bebouwing staat overigens al sinds 2017 in alle visies. We weten daadwerkelijk nog niet wat daar voor ontwikkelingen komen. Als de visie openbare ruimte is vastgesteld door de Raad, volgt per deelgebied, samen met de omgeving, het ontwerptraject waarin zaken worden uitgewerkt.

Ondertekenaar 6 zegt: "Ik ervaar dat als er een pandje in de visie staat in het gebied, dan gaat dat pandje niet meer weg en moeten wij er omheen tekenen. Dat willen we dus niet. Het pandje moet weg en we willen graag groen. Meer openbaar gebied."

Ondertekenaar 12 geeft aan dat het de omgekeerde wereld is. De visie wordt bepaald aan de hand van input van de Koplopersgroep en klankbordgroep. De gemeente hoort volgens Ondertekenaar 12 niet de visie zelf te maken en deze dan pas aan de buurt te presenteren. Dat is volgens Ondertekenaar 12 nu wel gebeurd. Ondertekenaar 12 heeft het gevoel dat hij niet gehoord is in het verhaal. De bijeenkomst in januari was te druk om in gesprek te gaan.

Joost Smeets geeft aan dat we tijdens beide avonden bewust met een groot team vanuit de gemeente aanwezig waren om zoveel mogelijk in gesprek te kunnen gaan met belangstellenden.

Ondertekenaar 7 vertelt dat hij op de Broerenkerkplein woont en ook op de inloopavond in Hudson Bay was. Tevens toen al gevraagd naar dat pandje, zelfs schriftelijk op gereageerd en daar geen reactie op gekregen. Hij vraagt om duidelijkheid over wat daarmee gebeurt. Hij verkeert al langere tijd in onzekerheid over of hij straks niet meer op een plein woont maar aan een steeg.

Monique Schuttenbeld reageert hierop door aan te geven dat met deze visie geen bebouwing is vastgelegd. Er staat een stippellijn in de visie en we weten nu nog niet wat daar komt. Er vinden nog gesprekken met ontwikkelaars plaats.

Ondertekenaar 5 zegt dat het pandje op heel veel plaatjes staat en het lijkt echt of het er gaat komen. Er staan veel stippelijntjes en die moeten eruit.

Ondertekenaar 10 geeft aan dat hij al lang in het proces zit: "Wat mij steekt is het laatste verslag van de bijeenkomst 7 juni 2023 (in het kader van placemaking Broerenkerkplein), dit is niet goed. Er staan niet alle namen in, ook niet van de notulist, en voor mijn gevoel staan er opmerkingen in die niet besproken zijn." Hierop vult Ondertekenaar 12 aan dat er een vraag is gesteld door Patrick over dit verslag, want er staat in dat de visie is besproken en dat is niet zo. Er is over placemaking gesproken.

Joost geeft aan dat het verslag ter goedkeuring is opgestuurd naar de deelnemers aan de bijeenkomst. Dus als er onjuistheden en onduidelijkheden in het conceptverslag staan, dan horen wij dat graag. Op basis van de opmerkingen wordt het verslag aangepast.

Ondertekenaar 1 wil graag samenvatten: Er zijn bijeenkomsten georganiseerd door de gemeente om de visie op de openbare ruimte te bespreken met de omgeving. Er zijn veel uitnodigingen verzonden en dat lijkt goed te zijn gegaan. Alleen is er geen terugkoppeling geweest van de uitkomsten en opmerkingen van omwoners van die informatieavonden. Daar krijg je wantrouwen van. Eko vraagt of dit gespreksverslag ook naar de raad gaat.

Monique Schuttenbeld geeft aan dat ze aan de raad heeft toegezegd dat de uitkomsten van dit gesprek naar de raad wordt gestuurd inclusief de beantwoording van de vragen die vanavond gesteld worden. Graag deze vragen digitaal aanleveren.

Joost Smeets geeft aan dat we inderdaad een terugkoppeling hadden kunnen geven op de in de beide bijeenkomsten gegeven reacties op de visie. Dat vindt Joost een terecht punt.

Wubbe-Jan Wieske geeft aan dat er naast het opstellen van de visie op de openbare ruimte sinds 2021 is gewerkt met de omgeving aan plannen voor placemaking. Hiervoor heeft de gemeente het bureau Dit is'em ingehuurd. Bureau Dit is'em heeft in het kader van deze opdracht de Koplopersgroep opgericht.

Toen de eerste bouwontwikkelingen van start gingen in het Broerenkwartier, heeft de gemeente Zwolle met een groep ondernemers gekeken naar het DNA van het gebied, met als centrale vraagstelling: Hoe blijft het gebied aantrekkelijk voor iedereen tijdens die lange bouwperiode? Er was een beperkt budget beschikbaar voor placemaking waardoor er keuzes zijn gemaakt. Onderdeel van de plannen, waarnaar verwezen wordt in de brandbrief, is een plan voor een steigerbuizen kerk op het Broerenkerkplein waarin kunst geëtaleerd kan worden. Het plan van de steigerbuizen kerk is besproken, maar er was onvoldoende budget om dat plan te kunnen realiseren. Met het beschikbare budget is in overleg met de omgeving een tijdelijke aanlegsteiger aangelegd en zijn gobo's (projectoren) gerealiseerd. Er heeft wel een terugkoppeling plaats gevonden.

De Koplopersgroep is sinds de oprichting frequent bij elkaar geweest (circa 5 keer per jaar).

Ondertekenaar 6 krijgt het woord van Monique en geeft een uiteenzetting van de vragen die bij de omgeving leven over de visie op de openbare ruimte:

- Onze angst is dat de visie geen visie is maar een inkleurtekening.
- We zien het woord paviljoen in de visie staan. Wat gebeurt er bij Kruidvat-Xenos?
- We willen maximaal groen.
- Rust en reuring. Dat conflicteert. Daar willen we over van gedachten wisselen.
- Meerminnenplein met meerder functies.
- Wat verstaat de gemeente onder vergroening en het tegengaan van hittestres?

- Komen er meer bomen? Hoe gaan we daar mee om?
- Vergroening van de singel. Wat houdt dat in?
- Monumentale bomen, blijven deze staan?
- De stegen zien er niet uit, de geveltuinen zijn niet om aan te zien.
- Rozemarijnsteeg, kan geen voetgangerszone zijn, want er is een parkeergarage.
- Parkeerplaatsen, wat gaat weg en wat krijgen we. Hoe wordt omgegaan met kort parkeren?
- Hoe wordt omgegaan met laden en lossen?
- Wat gebeurt er met het gebied naast van het pand van de Gillende Keukenmeiden (stippellijn bebouwing)?
- Herinrichting Vispoortenplas, de ondernemer daar weet van niets.
- Hoe wordt omgegaan met overlast van jarenlang bouwen.
- De visie moet van tafel en toch drukt de gemeente door.
- Een andere vorm van participatie. Ga ophalen en delen.
- Afvalpunten is een probleem, hoe gaat de gemeente daarmee om?
- Het vertrouwen moeten jullie herstellen.

Joost Smeets geeft aan dat er hoofdlijnen in de visie staan. De meeste van de hierboven genoemde punten worden pas uitgewerkt bij het opstellen van de ontwerpen van de deelgebieden. Dit vervolgproces is ook opgenomen in het raadsbesluit. Er staat in dat we op basis van deze visie verder werken aan de ontwerpen voor de openbare ruimte samen met de direct betrokkenen per deelgebied.

Monique Schuttenbeld legt uit dat een visie op hoofdlijnen is en de vragen die nu leven, begrijpelijk zijn. Een aantal zaken moet de gemeente ook nog verder uitzoeken en uitwerken op basis van de visie in het vervolgproces. Wat er op de stippellijn gaat komen, daar gaan we in de vervolgfase met elkaar over in gesprek. Monique vraagt aan Ondertekenaar 6 om de opgesomde vragen schriftelijk naar de gemeente te sturen.

Op de vraag van Ondertekenaar 6 wat de gemeente anders gaat doen zegt Monique: “We moeten als gemeente het anders doen door in kleinere groepen te gaan werken, dat is ook voorzien in de planning. Een goede terugkoppeling geven na reacties of vragen bij bijeenkomsten is belangrijk. Dit is ook in lijn met de onlangs vastgestelde participatieaanpak Hanza”.

Ondertekenaar 12 zegt dat de buurt ook niets weet van de herinrichting van de Krabbestraat. Joost Smeets geeft aan dat de stedenbouwkundige en de projectleider van de gemeente bij de ondernemers langs zijn geweest om het plan voor de Krabbestraat te bespreken. Ook wordt de realisatie van de Krabbestraat op verzoek van de omgeving uitgesteld tot na de herfstvakantie van dit jaar, na het terrassenseizoen. De gemeente luistert wel degelijk naar de omgeving.

Wubbe-Jan Wieske reageert: “We regelen hier maatwerk door de snelheid van de fietsers eruit te halen. We willen er samen met de omgeving een mooi gebied maken waar men de stad inkomt.”

Joost Smeets doet een voorstel voor hoe we participatie en communicatie kunnen verbeteren in de toekomst. Het voorstel is om een Broerenkwartier brede klankbordgroep op te richten waarin alle ontwikkelingen in het Broerenkwartier worden besproken. Begin dit jaar hebben we voor zo’n klankbordgroep een oproep gedaan, waarop we twee aanmeldingen hebben ontvangen. Joost stelt voor om deze klankbordgroep in het leven te roepen.

Daarnaast participeren we, zoals in de visie en het raadsvoorstel is verwoord, per deelgebied met kleinere groepen omwonenden/ondernemers om te komen tot een ontwerp voor de openbare ruimte per deelgebied. Op deze manier blijft iedereen op de hoogte van de ontwikkelingen en kan zijn inbreng geven.

Ondertekenaar 1 geeft zijn kijk op het gelopen proces naar aanleiding van de vraag van Ondertekenaar 12: "De uitnodigingen zijn goed. Wat niet goed is gegaan, is dat de gemeente onvoldoende heeft gecommuniceerd over hoe de opmerkingen en suggesties van de omgeving zijn verwerkt in de visie. Dat is het probleem. Dat geeft geen vertrouwen." Een ander punt is: nemen we de input van dit gesprek mee naar het raadsvoorstel voor de openbare ruimte.

Monique Schuttenbeld geeft aan niet de visie van de raadsagenda te halen. De input vanuit de aanwezigen is duidelijk. Het is mogelijk dat er veranderingen plaatsvinden in de openbare ruimte ten aanzien van bebouwing. Dit verloopt via een apart participatietraject. Het gebied waar we nu op inzoomen biedt rust en reuring. Ondernemers willen reuring en volle terrassen. Bewoners willen rust en groen. Dat gaan we goed bekijken zodat dit in balans is en iedereen prettig kan verblijven.

Rondje van wat er nog niet is gezegd

Monique Schuttenbeld geeft iedere aanwezige de gelegenheid om nog kort te reflecteren op het proces. Daaruit komen de volgende punten naar voren:

- De openingstijden voor horeca moeten aangepast worden. Er is veel geluidsoverlast voor bewoners.
- De Vispoorterplas wordt overgeslagen. Communicatie wordt daar niet gedaan.
- Lawaai overlast en auto's die er niet horen. Zorgen om verkeersoverlast en gevaarlijke situatie.
- Gebrek van terugkoppeling aan Niels. Leeft in onzekerheid en wil weten waar hij aan toe is.
- Plan voor het Krabbestraat is niet bij iedereen bekend.
- Rode draad in dit gesprek: (mis)communicatie.
- Ondertekenaar 4 geeft aan: Voor mij is de afgelopen zes jaar een puinhoop geweest en daar is niets mee gedaan. Ik heb er niet veel vertrouwen in. De omzetschade loopt in de miljoenen.
- Ondertekenaar 5 geeft aan dat er geen begrip is vanuit de gemeente voor de omgeving. Ondertekenaar 5 geeft een voorbeeld van de omgevingsmanager van het Broerenkwartier die op onprofessionele wijze communiceert, waardoor ze zich niet gehoord voelt.

Ondertekenaar 6 vraagt aan Monique: "Wat neem je mee naar het college?"

Monique Schuttenbeld: dat er veel ruis is wat betreft de processen en de communicatie en er ontbreekt communicatie doordat betrokkenen geen uitnodigingen hebben ontvangen. Daardoor is er veel frustratie. Ten aanzien van de besluitvorming met betrekking tot de visie kan ik nu nog niets toezeggen, maar ik zal jullie vragen van een reactie voorzien voordat de raad een besluit neemt.

Vervolgafspraken

- De notulen van dit overleg worden uiterlijk 10 juli naar iedere deelnemer van dit gesprek gemailld.
- Graag schriftelijk reageren naar i.doosje@zwolle.nl als er aanvullingen of correcties zijn op deze notulen. [deadline?]

- Monique Schuttenbeld vraagt aan Ondertekenaar 6 is om de door haar verwoorde vragen naar aanleiding van de visie digitaal aan te leveren, zodat de gemeente voor 10 juli kan reageren, ruim op tijd voor de raadsvergadering van 17 juli.

De gemeente vraagt de aanwezigen om zich aan te melden voor de nieuwsbrief Jouw Stukje Zwolle (als er nieuws is over Broerenkwartier, staat het daar in). Dat kan via [Gemeente Zwolle \(list-manage.com\)](https://www.gemeentezwolle.nl/list-manage.com)

CONCEPT